

JOSIP STADLER

prvi vrhbosanski nadbiskup i utemeljitelj Družbe sestara služavki maloga Isusa

Sažetak knjige

Knjiga „Josip Stadler - prvi vrhbosanski nadbiskup i utemeljitelj Družbe sestara služavki maloga Isusa“ je spomen-knjiga posvećena 125. obljetnici osnivanja Družbe sestara Služavki Maloga Isusa, koju je 24. listopada 1890. utemeljio u Sarajevu prvi vrhbosanski nadbiskup Josip Stadler, danas Sluga Božji. Biskupijski proces za njegovo proglašenje blaženim dovršen je u Sarajevu 30. travnja 2008. godine, i od tada je nastavljen u Rimu.

Knjiga je satkana od odabраниh povijesnih činjenica, što znači ne i svih koje danas imamo. U više tematskih cjelina autorica iznosi sažet pregled o životu i radu nadbiskupa Josipa Stadlera, Utemeljitelja Družbe, kao i pregled služenja Družbe na socijalnome planu u proteklih 125. godina.

Prva cjelina knjige kraći je osvrt na podrijetlo, školovanje i nastavak studija u Rimu Josipa Stadlera, i povratak u Zagreb, gdje je primio službe u Nadbiskupskom sjemeništu i Bogosloviji, te uskoro bio izabran profesorom i dekanom na Bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (1874.-1881.). Te je službe Stadler obnašao do imenovanja prvim vrhbosanskim nadbiskupom u Sarajevu. Dragocjena iskustva u Zagrebu, koja je prožeo i socijalnim služenjem, Stadler je ponio u Sarajevo, i na njima dalje gradio, ali i proširivao dimenzije svojih služenja.

Nadbiskup Stadler stigao je u Sarajevo početkom 1882. godine, gdje i umire na glasu svetosti 1918. Do kraja života Stadler je ustrajao u avanturi ljubavi i služenja bližnjima »bez razlike vjere i nacije«, i zato je u narodu prozvan »ocem sirotinje«. Uspostavio je prvostolni kaptol i medije, gradio sjemenišnu gimnaziju u Travniku, u Sarajevu prvostolnu crkvu u čast Srca Isusova, crkvu u čast sv. Apostola Ćirila i Metoda, zajedno s bogoslovijom; osnivao ubožnice, samostane i škole. U svemu tome, kao i u drugim služenjima, Stadler je uspijevaao uz pomoć dobrotvora iz zemlje i svijeta, koje mu je »slalo Srce Isusovo«, kako je sam često govorio.

U većem dijelu ove knjige autorica ističe remek djelo Stadlerovih služenja: osnivanje Družbe Služavki Maloga Isusa, na blagdan sv. arkanđela Rafaela, 24. listopada 1890. Prije 125 godina! Prema Pravilima za Družbu, koja je Stadler sam napisao, Družbi je izrijeekom povjerio brigu za one »najmanje« napuštenu djecu, siromašne, starije i bolesne osobe, o kojima je tako često govorio Isus.

Sadržaji knjige svjedoče da u ondašnjim teškim političkim i socijalnim okolnostima, Stadleru nije bilo lako osnivati Družbu, ali niti mladim djevojkama odazivati se na služenje siromašnoj i napuštenoj djeci, kao i osobama treće dobi. Mnoge sestre, umirale su i od tada neizlječive tuberkuloze, i kao žrtve ljubavi, radeći i kopajući zemlju svojim rukama, da bi mogle svoje štíćenike smještene u ubožnicama, hraniti i odijevati; učiti čitati i pisati, i drugim znanjima potrebnim za život. Sv. Stolica ubrzo je potvrdila Pravila Družbe, a Utemeljitelju i sestrama pristizali su u pomoć brojni dobročinitelji iz zemlje i svijeta.

Da je Gospodin ljubio i vodio Družbu svjedoči niz činjenica, među kojima su i širenje Družbe izvan granica Bosne i Hercegovine još za Utemeljiteljeva života, također i u Hrvatsku. U žaru svojih služenja Družba je preživjela Prvi i Drugi svjetski rat, kao i osobito teške progone poslije 1945. godine. Znamo da je simbol svih tadašnjih hrvatskih

patnji i mučeništva bl. Alojzije Stepinac, a Družbi Služavki Maloga Isusa darovana je i milost, da su baš one služile kardinalu Stepincu za njegova zatočeništva u Krašiću. Na tome se Družbi poslije zahvalio posebnim pismom uzoriti kardinal mons. Franjo Kuharić.

Svoje služenje Družba je nastavila diljem Europe i izvan nje, i u misijama, sve do danas. U duhu preporuka Drugog vatikanskog sabora Družba proširuje svoja služenja u župama (vjeronauk, sakristija, pjevanje u crkvi, i drugo.). Upravo herojsku strpljivost i služenje potrebnima, Družba je svjedočila i za vrijeme Domovinskoga rata (1991.-1995.), i rata u Bosni i Hercegovini (1992.-1995.). gdje su progonstva bila osobito teška. Družba se i tada, premda i sama teško progonjena u Bosni i Hercegovini i napadnutim gradovima u istočnoj i južnoj Hrvatskoj, izravno solidarizirala s prognanicima. Dijelila je s njima sve što je imala.

Po završetku ratova Družba se vratila na svoja ognjišta i nastavila svoja ranija, ali i novija služenja. Uz suglasnost Sv. Stolice uredila se u tri Provincije: Zagrebačku, Sarajevsku i Splitsku, s tim da se Vrhovna uprava nalazi u Zagrebu. Produžena ruka Družbinih služenja jest vjerničko Društvo Prijatelji Malog Isusa, koje je ove kalendarske godine diljem svih triju Provincija slavilo 20. obljetnicu osnivanja i služenja.

Po preporuci svoga Utemeljitelja, Družba je oduvijek slavila obljetnice svoga osnivanja, i uz duhovnu pripravu, kao i obnovu posvete Srcu Isusovu, u čemu je uživala podršku Sv. Stolice. Sestre su bile osobito ohrabrene i kad je Sv. Otac Ivan Pavao II. molio na grobu njihova Utemeljitelja, u katedrali u Sarajevu (1997.), nedavno i Papa Franjo (2015.). U ozračju zahvalnosti Bogu, Crkvi i svome narodu, Družba danas slavi i 125. obljetnicu osnivanja, kojoj je doprinos i ova knjiga.

Svi koji žele upoznati život i djelo nadbiskupa Josipa Stadlera i svoju biblioteku obogatiti ovom knjigom mogu se javiti na adresu:

Vrhovna uprava Družbe
sestara Služavki Maloga Isusa
Naumovac 12
HR - 10000 ZAGREB